

10 FAKTA OM JÄMSTÄLLDHET OCH PANDEMIN

- 1. Trots att jämställdhet är en mänsklig rättighet är det långt ifrån självklart.** Varje dag nekas flickor skolgång, tvingas in i barnäktenskap, utsätts för könsstympning, våld och övergrepp. Inget land i världen har uppnått jämställdhet mellan könen, vare sig ekonomiskt, politiskt eller socialt. Flickor och kvinnor är överrepresenterade bland jordens allra fattigaste. Färre kvinnor än män äger land och egendom och många kvinnor saknar helt egen försörjningsmöjlighet.
- 2. Covid 19-pandemin har dessutom förvärrat situationen för flickor och kvinnor.** Krisen skapar omständigheter som redan har bidragit till en kraftig ökning av rapporter om våld mot kvinnor och flickor. Barnäktenskapet och kvinnlig könsstympning beräknas öka. Flickor riskerar i högre grad än pojkar att inte få återgå till skolan efter pandemin. Kvinnor är också i frontlinjen när det gäller att bekämpa coronaviruset.
- 3. Våld mot flickor och kvinnor har ökat.** Våld mot kvinnor är ett stort globalt problem. En av tre kvinnor blir utsatta för fysiskt eller sexuellt våld av sin partner under sin livstid. I nästan 40% av mord som sker på kvinnor är det en man i deras närhet som är förövaren. Påverkansarbete i olika former, samtalsterapi och hembesök har varit framgångsrika förebyggande metoder för att motverka våld mot kvinnor. Pandemin påverkar det förebyggande arbetet. Det har blivit svårare att få stöd om man redan är utsatt. Cirka 15 miljoner fler fall av könsbaserat våld beräknas ske för varje tre månader som länder är nedstängda.
- 4. Flickor riskerar att inte få återgå till skolan.** Redan innan pandemin nekades flickor oftare skolgång när familjer med begränsad ekonomi behövde prioritera vem av deras barn som skulle få utbildning. Det hänger ihop med synen på mannen som familjens främsta försörjare och det faktum att män generellt får mer betalt för sitt arbete än kvinnor. Det förstärker i sin tur uppfattningen att investering i pojkars utbildning är mer lönsamt i längden. Under pandemin har 1,3 miljarder barn påverkats av nedstängda skolor i 190 länder. 11 miljoner flickor riskerar att inte få komma tillbaka till skolan när de väl öppnar igen.
- 5. Barnäktenskap kommer öka.** Redan innan pandemin skedde det cirka 33 000 barnäktenskap varje dag. Eftersom barnäktenskap ofta innebär att tidiga graviditeter ökar så ökar också riskerna för flickors liv och hälsa, eftersom det är farligt att vara gravid och föda barn när man är alltför ung. Komplikationer till följd av graviditet och förlossning är globalt en av de vanligaste dödsorsakerna bland flickor i åldern 15-19 år. Under pandemin har förebyggande program för att motverka barnäktenskap skjutits upp eller ställts in. För varje års försening av programmen kommer cirka 7,4 miljoner barnäktenskap ske. Totalt beräknas effekterna av pandemin leda till att 13 miljoner fler barnäktenskap kommer ske.

6. **Kvinnlig könsstympning kommer öka.** Kvinnlig könsstympning förekommer på många håll i världen. Idag uppskattas det att c:a 200 miljoner flickor och kvinnor är könsstympade. Ingreppet sker oftast utan bedövning och under primitiva former vilket gör risken stor för infektioner. Det framtida sexlivet blir smärtsamt och förlossningar blir ofta svåra med risk för dödlig utgång för både mor och barn. Under pandemin har förebyggande program stoppats. Två miljoner fall av kvinnlig könsstympning som hade kunnat förebyggas kommer ske det närmsta årtiondet.
7. **Kvinnor står i frontlinjen för att bekämpa pandemin.** C:a 100 miljoner kvinnor världen över arbetar i hälsosektorn och de utgör 70% av arbetsstyrkan. Förutom att kvinnor utsätter sig för en hög risk för att bli infekterade under långa arbetspass så behöver många kvinnor även ta hand om hemmet när arbetsdagen är avslutad vilket leder till en hög press och är hälsovådligt. Under pandemin har även sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter så som mödravård, preventivmedel, och säker abort nedprioriteras vilket riskerar kvinnors hälsa.
8. **2015 antog världens länder Agenda 2030 för hållbar utveckling.** Agendan som består av 17 globala mål är en universell plan för de förändringar som måste göras för att åstadkomma en hållbar, jämställd, jämlik, rättvis och säker värld utan fattigdom för alla, oavsett vem du är eller var i världen du bor.
9. **De globala målen innehåller flera tydliga åtaganden för jämställdhet** och för att stärka alla kvinnors och flickors egenmakt. Jämställdhet är en övergripande princip i hela agendan och ses både som ett mål i sig och som en förutsättning för att nå alla andra mål i agendan. Mål 5 i Agenda 2030 handlar om att motverka diskriminering av kvinnor, förbättra kvinnors levnadsvillkor samt bidra till fred och utveckling. I delmålen står det också att skadliga sedvänjor så som barnäktenskap, tvångsäktenskap samt kvinnlig könsstympning ska ha försvunnit innan år 2030. Att satsa på jämställdhet är ett av de bästa sätten att bekämpa fattigdom och skapa utveckling. När flickor och kvinnor får tillgång till utbildning och stöd, så påverkas samhället i en positiv riktning. För alla.
10. **Svenska FN-förbundet vill med projekt Flicka öka kunskapen** om utsatta flickors situation i världen och stödja utvalda FN-projekt som stärker flickors rättigheter och möjligheter. Projektets fokus är att stoppa kvinnlig könsstympning liksom barn- och tvångsäktenskap. Projektet drivs tillsammans med FN:s befolkningsfond UNFPA. Se fn.se/flicka